

Rijksakademie van beeldende kunsten

De Rijksakademie biedt kunstenaars met ervaring in de beroepspraktijk artistieke begeleiding en uitgebreide faciliteiten. De missie van de instelling luidt: “De Rijksakademie van beeldende kunsten selecteert toptalent om hen te laten excelleren in een hoogwaardige artistieke, technische en theoretische omgeving waar onderzoek, experiment en de ontwikkeling van vernieuwende kunst centraal staan.”

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert de Stichting Rijksakademie van beeldende kunsten geen subsidie toe te kennen, tenzij deze met De Ateliers voor eind 2012 een gezamenlijk plan indient. Voor dit gezamenlijke plan adviseert de raad een bedrag van € 1.500.000 beschikbaar te stellen.

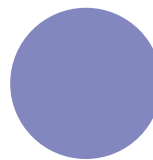
Randvoorwaarde is dat de Rijksgebouwendienst en het ministerie van OCW een oplossing aandragen voor de hoge huisvestingskosten en personele lasten bij de Rijksakademie.

De raad onderschrijft het complementaire karakter van de instellingen en stelt voor dat de samenwerking, waarop beide in de aanvraag zinspelen, alsnog wordt uitgewerkt in een gezamenlijk voorstel.

De Rijksakademie stelt in haar aanvraag: “De Rijksakademie ziet de komende vier jaar als een overbruggingsperiode om partnerships aan te gaan waarmee een dergelijke *smart community* verder kan worden ontwikkeld en om een verdienmodel te ontwerpen waarmee directe financiële onafhankelijkheid van de Nederlandse overheid mogelijk kan worden. Daarbij heeft de Rijksakademie voor 2017 en verder een financieel model voor ogen waarin de bekostiging van een *residency* plaats overwegend door de kunstenaars wordt verworven.”

Omdat de (financiële) posities van de Rijksakademie en De Ateliers onderling sterk verschillen, adviseert de raad dat het ministerie van OCW een onafhankelijke kwartiermaker aanstelt bij de ontwikkeling van het plan. De profielen van De Ateliers en de Rijksakademie zijn onderscheidend en dienen behouden te blijven.

De raad adviseert als gevolg van de teruggang in financiële middelen een substantieel deel van het bedrag van € 2.500.000 voor talentontwikkeling bij het Mondriaan Fonds (specifiek dat deel dat is bestemd voor praktijkverdieping van talentvolle kunstenaars) voor de periode 2013 – 2016 beschikbaar te stellen aan de postacademische instellingen in Nederland en het Europees Keramisch Werkcentrum (EKWC).

€ 0
geadviseerd
subsidiebedrag

€ 2.500.000
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.30 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

De Rijksakademie geeft in het begeleidingsprogramma ruimte aan diverse visies op kunstenaarschap en selecteert relatief ervaren kunstenaars. De kwaliteit van de begeleiding is hoog. De instelling heeft internationale statuur en is een rijke voedingsbodem voor de ontwikkeling van de beeldende kunst.

De organisatie is complex; de nadruk ligt op prestatie en kennisontwikkeling. De Rijksakademie bouwt voort op de bewezen kwaliteit van kunstenaars en treedt regelmatig naar buiten met resultaten van haar programma. De werkplaatsen en de begeleiding vormen een unieke formule en zijn een belangrijk onderdeel van de Rijksakademie. De beheerskosten zijn (mede hierdoor) per deelnemer relatief hoog.

De Rijksakademie en De Ateliers hebben elkaar in de loop van hun geschiedenis wederzijds positief beïnvloed en zijn naar elkaar toegegroeid in de structuur van de begeleiding. Er wordt in de instellingen verschillend werk gegenereerd. Samen vertegenwoordigen zij een breed spectrum van verschillende kunstenaarsattitudes. De raad vindt het belangrijk om de eigenheid van beide instellingen te respecteren.

Publieksbereik

Hoewel de belangrijkste taak talentontwikkeling is, trekt de Rijksakademie met het programma RijksakademieLIVE zowel professionals als andere belangstellenden. De jaarlijkse manifestatie RijksakademieOPEN wordt bezocht door een groot aantal bezoekers en brengt veel publiciteit teweeg.

De raad ziet kansen voor een bredere zichtbaarheid van de Rijksakademie door een bijdrage te leveren aan programmeringen van derden.

Cultureel ondernemerschap

De Rijksakademie heeft de afgelopen jaren stappen gezet om haar eigen inkomsten te verhogen via de Stichting Trustfonds, (inter)nationale Fellowships en fondsenwerving, bijdragen van de Vriendenkring en het instellen van een artist's endowment.

De raad constateert dat de kosten voor werving en selectie hoog zijn, afgezet tegen het gegeven dat er veel belangstelling voor de post-academie is bij aspirant-deelnemers. Op het gebied van ondernemerschap kan de Rijksakademie volgens de raad meer ambitie tonen. De instelling geniet internationale bekendheid en beschikt met haar gespecialiseerde werkplaatsen met begeleiding over een dure maar unieke formule. De vestiging in de hoofdstad heeft een meerwaarde voor het verdienmodel van de Rijksakademie. Het zou goed zijn om naar vergelijkbare atelierprogramma's in omliggende landen te kijken, zodat men marktconforme bijdragen van deelnemers kan vaststellen.

(Inter)nationaal belang

De Rijksakademie is van belang voor de ontwikkeling van de kunsten, internationaal, landelijk en voor Amsterdam. Deelnemers en alumni vertegenwoordigen Nederland op beurzen en biënnales in het buitenland en versterken de kwaliteit en positie van hedendaagse beeldende kunst. Vele alumni vinden hun weg naar Nederlandse en buitenlandse musea en galleries; buitenlandse alumni zorgen voor een belangrijke band tussen Nederland en internationale netwerken. Deze netwerken komen organisch tot stand, waardoor ze hecht en sterk zijn, maar soms ook weinig zichtbaar. De raad meent dat de informele netwerken beter in kaart gebracht kunnen worden. Hierdoor kan de reikwijdte van de Nederlandse instellingen nog beter worden ingezet bij internationaliseringsbeleid op de lange termijn.

De raad onderschrijft het belang van het streven van de Rijksakademie om de relatie met ‘partners voor presentatie en debat’ te verdiepen.

Talentontwikkeling

De Rijksakademie geeft in het begeleidingsprogramma ruimte aan diverse visies op kunstenaarschap en stimuleert kruisbestuivingen door de open structuur binnen de *residency*. Kunstenaars met enige jaren praktijkervaring worden in een strenge procedure geselecteerd voor een verblijf van twee jaar aan de postacademie.

Deelnemers krijgen veel kansen door het veelzijdige netwerk van kunstenaars, werkplaatsen, culturele instellingen, bedrijven, industrie en wetenschap waarin zij participeren.

De raad ondersteunt het belang van de ambitie van de Rijksakademie om via kennisdeling, stages en workshops samenwerking met het kunstvakonderwijs vorm te geven.